

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ДИРЕКЦИЯ
„ОСИГУРЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧНИ ПЛАЩАНИЯ”
ДИРЕКЦИЯ “ПЕНСИИ”

Изх. № 91-01-138

Дата 29.05.2013 г.

ДО
ТП НА НОИ
ГР.

Във връзка със зачестилите случаи на неправилно издадени документи за осигурителен стаж образец УП-3 на лица, работещи при непълно работно време, обръщаме внимание за следното:

На основание чл. 9, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) осигурителният стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 1 от КСО регламентира, че за осигурителен стаж се зачита времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 и ал. 2 са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължими осигурителните вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 за съответната професия. Когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време.

Съгласно чл. 38, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), осигурителният стаж се изчислява в дни, месеци и години, а за периода след 31 декември 2004 г. - в часове, дни, месеци и години за времето, през което лицата са били осигурени за инвалидност, старост и смърт, и за това време са внесени или дължими осигурителни вноски.

Осигурителният стаж на лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 – 4 и 6 ал. 2 от КСО, за времето след 31 декември 2002 г., които са работили при непълно работно време и са били осигурени върху не по-малко от минималния осигурителен доход за професията по икономическа дейност за съответната **продължителност на работното време**, се изчислява, като сборът от отработените часове се раздели на установената с нормативен акт **продължителност на работното време** – чл. 38, ал. 3, т. 2 от НПОС.

Съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от НПОС осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец.

В удостоверение за осигурителен стаж обр. УП-3, в графа 5 осигурителят вписва **продължителността на осигурителния стаж** за времето, посочено с графи 3 (датата, на която лицето е постъпило на работа) и 4 (датата, на която лицето е напуснало работа), **изчислен по начина, посочен в чл. 9 от КСО, чл. 38 и чл. 39 от НПОС**. Поради това продължителността на осигурителния стаж на лицата, които работят при непълно работно време, следва да се отразява в работни дни. Незаконосъобразно е в удостоверението обр. УП-3 продължителността на осигурителния стаж да бъде отразена в календарни дни от страна на осигурителите, за осигурените при тях лица, които работят на непълно работно време.

С оглед уеднаквяване на практиката при извършване на проверките на образците за пенсиониране даваме следните примери:

Пример 1:

От 9 ноември 2009 г. до 30 ноември 2009 г. включително, лице работи по трудово правоотношение при непълно работно време – 4 часа, при законно установено работно време – 8 часа.

Осигурителният стаж се изчислява, като работните дни в посочения период се определят по следния начин:

$16 \text{ раб. дни} \times 4 \text{ часа} = 64 \text{ часа};$

$64 \text{ часа} : 8 \text{ часа} = 8 \text{ работни дни}.$

В удостоверение за осигурителен стаж обр. УП-3 на лицето, за посочения период осигурителят следва да впише 8 работни дни осигурителен стаж.

Тъй като лицето е работило при непълно работно време, осигурителят следва да посочи в удостоверението обр. УП-3 законоустановеното за лицето работно време – 8 часа и непълното работно време при което е работило – 4 часа.

Пример 2:

От 27 май 2010 г. до 13 август 2010 г. включително, лице работи по трудово правоотношение при непълно работно време – 5 часа, при законно установено работно време – 7 часа.

Осигурителният стаж се изчислява, като работните дни в посочения период се определят по следния начин:

$2 \text{ м.} \times 22 \text{ раб. дни} + 3 \text{ раб. дни (за м. май)} + 10 \text{ раб. дни (за м. август)} = 57 \text{ раб. дни};$

$57 \text{ раб. дни} \times 5 \text{ часа} = 285 \text{ часа};$

$285 \text{ часа} : 7 \text{ часа} = 40 \text{ работни дни и 5 часа}.$

В удостоверението за осигурителен стаж обр. УП-3 на лицето, за посочения период осигурителят следва да впише 40 работни дни и 5 часа осигурителен стаж.

Тъй като лицето е работило при непълно работно време, осигурителят следва да посочи в удостоверението обр. УП-3 законоустановеното за лицето работно време – 7 часа и непълното работно време при което е работило – 5 часа.

На основание чл. 38, ал. 17 от НПОС при преценяване на правото и определяне размера на пенсиите за трудова дейност осигурителният стаж, изчислен в работни дни и часове, се превръща в календарни дни. При изчисляване на общия осигурителен стаж, пенсионните органи преобразуват удостоверените в обр. УП-3 работни дни в календарни.

ДИРЕКТОР:

ДАНИЕЛА АСЕНОВА

ДИРЕКТОР:

ЕЛИНА ЧАЛЪКОВА